

Izjava prof. dr. Fidler Mis in prof. dr. Frasa, vodji avtorske skupine priprave smernic

25.5.2026 - | gov.si

Slovenske smernice za prehrano 2025 temeljijo na sodobnih znanstvenih dokazih ter mednarodnih strokovnih priporočilih s področja zdrave prehrane, preprečevanja kroničnih bolezni in trajnostnega prehranskega sistema.

Priprava je potekala na pobudo Strateškega sveta za prehrano, ki ga je leta 2022 ustanovil predsednik vlade Republike Slovenije dr. Robert Golob. Strokovno skupino za pripravo smernic je imenovala ministrica za zdravje Republike Slovenije dr. Valentina Prevolnik Rupel.

Proces priprave smernic je vključeval interdisciplinarno sodelovanje strokovnjakov različnih področij, nacionalne in mednarodne recenzije, strokovna usklajevanja ter medresorsko sodelovanje. Pri pripravi so sodelovali strokovnjaki s področij prehrane in dietetike, medicine, javnega zdravja, farmacije, toksikologije, epidemiologije, okoljskih znanosti, kmetijstva, biostatistike in medicinske informatike.

Pomembna novost je, da smernice prvič doslej vključujejo tudi okoljske in trajnostne vidike prehrane. Zaradi zagotavljanja mednarodne strokovne recenzije in primerljivosti z mednarodnimi strokovnimi standardi smo smernice najprej napisali v angleškem jeziku.

Osrednja strokovna skupina avtorjev je osnutek znanstvenega dela smernic zaključila maja 2024, nato je sledil obsežen strokovni pregled dokumenta. Vabilo k recenziji smo poslali 50 slovenskim strokovnjakom ter osim mednarodnim recenzentom. V recenzijskem postopku je sodelovalo 29 slovenskih strokovnjakov in šest mednarodnih recenzentov, katerih strokovne predloge smo vključili v smernice.

V okviru priprave smernic smo organizirali dve mednarodni strokovni srečanja in eno nacionalno strokovno srečanje, pri katerem so sodelovali Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo ter Regionalni urad Svetovne zdravstvene organizacije za Evropo (WHO Europe).

Smernice poudarjajo prehranske vzorce, povezane z boljšim zdravjem, zmanjševanjem tveganja za kronične bolezni ter dolgoročno vzdržnostjo prehranskega sistema. Poseben poudarek namenjajo večjemu vključevanju polnovrednih rastlinskih živil, zadostnemu vnosu prehranskih vlaknin, omejevanju visoko predelanih živil ter spodbujanju kakovostne, lokalne in sezone hrane.

Dokument poleg zdravja vključuje tudi vprašanja trajnostne pridelave hrane, prehranske varnosti, odgovorne rabe naravnih virov ter posebnosti slovenskega kmetijstva in pomena slovenske pridelovalne verige hrane, vključno z razvojem trajnostnih in ekoloških pristopov pridelave.

S sprejetjem smernic se Slovenija uvršča med države, ki sledijo mednarodnim strokovnim usmeritvam ter celostnemu pristopu k prehrani z vidika zdravja, okoljske trajnosti in družbene odgovornosti.

prof. dr. Nataša Fidler Mis, univ. dipl. inž. živ. dipl. inž. biol.,
Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije (prva polovica priprave smernic) in
neodvisna raziskovalka, Ljubljana (druga polovica)

prof. dr. Zlatko Fras, dr. med.

Katedra za interno medicino, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani in

Interna klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana

<https://www.gov.si/novice/2026-05-25-izjava-prof-dr-fidler-mis-in-prof-dr-frasa-vodji-avtorske-skupine-priprave-smernic>